

Piraattipuolueen säännöt

Hyväksytty puoluekokouksessa 5.12.2020.

1 § Puolueen nimi ja kotipaikka

Puolueen nimi on Piraattipuolue r.p., ruotsiksi Piratpartiet r.p. ja sen kotipaikka on Helsinki, toimialueena koko Suomi.

Puolueen kieliä ovat suomi ja ruotsi, pöytäkirjakieli on kuitenkin suomi.

2 § Tarkoitus ja toiminnan laatu

Puolueen tarkoituksena on edistää vapaata ja yhdenvertaista yhteiskuntaa toimimalla kansalaisyhteiskunnassa ja edustuksellisen demokratian luottamuselimi-

missä. Puolue vaatii erityisesti vahvaa yksityisyyden ja henkilötietojen suojaa, sanan- ja ilmaisunvapautta, osallistavaa demokratiaa ja päätöksenteon avoimuutta sekä kulttuurin ja tiedon vapautta. Puolue haluaa tuoda esiin sekä teknologian uudet mahdollisuudet että ongelmat ja uhat.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi puolue:

1. harjoittaa tiedotus- ja julkaisutoimintaa
2. tekee aloitteita ja kannanottoja
3. osallistuu julkiseen keskusteluun tavoitteidensa edistämiseksi
4. järjestää tapahtumia ja poliittista kansalaistoimintaa,
5. asettaa ehdokkaita vaaleihin.

Toimintansa tukemiseksi puolue voi ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja, kerätä jäsenmaksuja, ostaa, omistaa ja hallita toimintaansa varten tarpeellista kiinteää omaisuutta sekä asianomaisella luvalla järjestää rahankeräyksiä ja arpajaisia, harjoittaa kahvila- ja ravintolaliikettä samoin kuin alaansa liittyvää julkaisutoimintaa.

Puolueen tarkoituksena ei ole taloudellisen voiton hankkiminen puolueen jäsenille.

3 § Jäsenet

Puolueen varsinaiseksi jäseneksi voi liittyä jokainen yhdistyslain (503/1989) 10 §:n 2 momentissa tarkoitettu yksityishenkilö tai rekisteröity yhdistys, joka hyväksyy puolueen ohjelman ja säännöt.

Kannatusjäsenenä voi olla yksityishenkilö tai oikeuskelpoinen yhteisö, mutta kannatusjäsenillä ei ole äänioikeutta.

Varsinaiset jäsenet hyväksyy hakemuksesta puoluehallitus. Kannatusjäsenet hyväksyy puoluehallitus.

4 § Toimielimet

Puolueen toimielimiä ovat puoluevaltuusto, puoluehallitus ja sovittelulautakunta.

Toimielimien toimikausi on yleensä kokonaisia kalenterivuosia ja alkaa sen kokouksen jälkeen, jossa toimielin on valittu. Puoluehallitus sekä sovittelulautakunta valitaan parillisina vuosina ja parittomina puoluevaltuusto.

5 § Johtosäännöt ja sääntöjen hierarkia

Johtosäännöt ohjaavat tarkemmin puolueen ja sen toimielimien toimintaa.

Johtosääntöihin kuuluvat:

1. toimielinten työjärjestykset,
2. puolueen kokous- ja äänestysjärjestys,
3. ehdokasasettelujärjestys,
4. sovittelumenettelysäännöt,
5. mahdollisesti muut johtosäännöt.

Toimielimet hyväksyvät itselleen omat työjärjestykset. Puolueen kokous- ja äänestysjärjestyksen hyväksyy puoluekokous. Muut johtosäännöt hyväksyy puoluevaltuusto, puoluekokous tai jäsenäänestys.

Puolueen kokous- ja äänestysjärjestys sekä puoluevaltuuston työjärjestys toimivat soveltuvin osin yhdistyslain 30 §:ssä tarkoitettuna äänestys- ja vaalijärjestyksenä.

Puolueen toimielimet huolehtivat siitä, etteivät heidän hyväksymänsä johtosäännöt ole ristiriidassa näiden sääntöjen kanssa, lain kanssa tai keskenään.

Puolueen sisäinen normihierarkia on

1. nämä säännöt,
2. puoluekokousten tai jäsenäänestysten hyväksymät johtosäännöt ja puolueen periaateohjelma,

3. puoluevaltuuston hyväksymät johtosäännöt ja poliittiset linjaukset.

6 § Päätöksenteon yleiset periaatteet

Puolueen tai sen toimielinten kokouksiin voidaan osallistua myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana.

Jos sen työjärjestys niin määrää, puolueen toimielin saa tehdä päätöksiä myös kokouksen ulkopuolella sähköisessä menettelyssä.

Puolueen jäsenet voivat osallistua puolueen päätöksentekoon myös puoluekokouksen ulkopuolella sähköisessä jäsenäänestyksessä, jos puolueen kokous- ja äänestysjärjestys niin sallii. Jäsenäänestyksiä ohjaa yksityiskohtaisemmin puolueen kokous- ja äänestysjärjestys.

Kokouksen ulkopuolella ei kuitenkaan voida päättää yhdistyksen 23 § mainituista asioista:

1. puolueen sääntöjen muuttamisesta;
2. kiinteistön luovuttamisesta tai kiinnittämisestä taikka puolueen toiminnan kannalta huomattavan muun omaisuuden luovuttamisesta;
3. puolueen kokous- ja äänestysjärjestyksestä tai puoluevaltuuston työjärjestyksestä;
4. puoluehallituksen tai sen jäsenen taikka tilintarkastajan tai toiminnantarkastajan valitsemisesta tai erottamisesta; (16.7.2010/678)
5. tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä; sekä
6. puolueen purkamisesta.

7 § Äänioikeutetut jäsenet

Puoluekokouksissa ja jäsenäänestyksissä on jokaisella varsinaisena jäsenenä olevalla yksityishenkilöllä yksi ääni, varsinaisena jäsenenä olevalla yhdistyksellä tai kannatusjäsenellä ei ole äänioikeutta. Jäsenenä olevalla yksityishenkilöllä kuitenkin ei ole äänioikeutta, mikäli hän ei ole maksanut viimeisintä laskutettua jäsenmaksuaan puoluehallituksen ohjeistamalla tavalla.

Jotta jäsen voi käyttää äänioikeuttaan kokouksessa, hänen on:

1. ilmoittauduttava kokouksen osallistujaksi puoluehallituksen ohjeistamalla tavalla vähintään kaksi (2) viikkoa ennen kokousta ja
2. maksettava viimeisin laskutettu jäsenmaksu puoluehallituksen ohjeistamalla tavalla vähintään kaksi (2) viikkoa ennen kokousta.

Jotta jäsen voi käyttää äänioikeuttaan kokouksen ulkopuolisessa päätöksenteossa, hänen on maksettava viimeisin laskutettu jäsenmaksu puoluehallituksen ohjeistamalla tavalla vähintään kaksi viikkoa ennen äänestystä.

Puolueen kokous- ja äänestysjärjestyksessä voidaan lieventää edellä mainittuja äänioikeusrajoituksia.

8 § Jäsenten osallistumisoikeudet ja toiminnan avoimuus

Puolueen jäsenellä on oikeus:

1. Tehdä jäsenaloitteita sääntöjen 9 §:n mukaisesti.
2. Tehdä aloitteita puoluevaltuustolle. Aloitteen on saatava ainakin kymmenen muun jäsenen tuki.
3. Tehdä puoluehallitukselle aloitteita ja kirjallisia kysymyksiä ja saada niihin vastaus kohtuullisessa ajassa.
4. Tehdä valituksia puolueen normien rikkomisesta sovittelulautakunnalle.

Puoluehallituksen ja puoluevaltuuston kokoukset ovat avoimia siltä osin kuin yksityisyyden suoja tai muu vastaava syy ei sitä estä. Avoimuus tarkoittaa sitä, että kokousta on voitava seurata verkon kautta, ja että puoluehallituksen ja puoluevaltuuston pöytäkirjat julkaistaan ajantasaisesti verkossa.

Puolueen ajantasainen kirjanpito on oltava verkossa nähtävillä siltä osin kuin yksityisyyden suoja tai muu vastaava syy ei sitä estä.

9 § Jäsenaloite

Puolueen jäsenillä on oikeus tehdä jäsenaloitteita. Jäsenaloitteella voidaan vaatia päätöksen tekemistä kokouksessa tai sähköisessä äänestyksessä. Käsittelyä varten jäsenaloitteen on oltava pätevä. Jäsenaloite on pätevä, jos sillä on riittävän monen jäsenen tuki; riittävä määrä on:

1. yksi kymmenesosa puolueen äänioikeutetuista jäsenistä, jos asian käsitteilyä varten tulee kutsua koolle ylimääräinen puoluekokous,
2. yksi kahdeskymmenesosa äänioikeutetuista jäsenistä, jos asia on käsiteltävä sähköisessä jäsenäänestyksessä tai muutenkin tulevalla puoluekokouksella.

Puolueen kokous- ja äänestysjärjestyksessä voidaan lieventää edellä mainittuja jäsenaloitteiden pätevyyskynnyksiä.

10 § Puolueen nimen kirjoittaminen

Puolueen nimen kirjoittaa puoluehallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja kumpikin yksin ja puoluesihteri ja taloudenhoitaja kaksi yhdessä.

11 § Tilikausi ja tilintarkastus

Puolueen tilikausi on kalenterivuosi.

Tilinpäätös tarvittavine asiakirjoineen ja puoluehallituksen vuosikertomus on annettava tilintarkastajille viimeistään 15. toukokuuta. Tilintarkastajien tulee antaa kirjallinen lausuntonsa viimeistään 30. kesäkuuta puoluehallitukselle.

12 § Puoluekokoukset

Puolue pitää varsinaisen kokouksen 5–60 päivää ennen kunkin puoluehallituksen tai -valtuuston toimikauden päättymistä.

Ylimääräinen kokous pidetään, kun puoluekokous niin päättää, kun puoluehallitus katsoo siihen olevan aihetta tai kun vähintään kaksi kolmasosaa (2/3) puoluevaltuuston jäsenistä taikka pätevä jäsenaloite sitä ilmoittamansa asian käsittelyä varten vaatii. Kokous on pidettävä kuudenkymmenen vuorokauden kuluessa siitä, kun vaatimus sen pitämisestä on esitetty puoluehallitukselle. Puolueen kokous- ja äänestysjärjestyksessä voidaan määrätä muitakin perusteita ylimääräisen kokouksen koollekutsumiselle.

Puoluekokouksissa on jokaisella varsinaisena jäsenenä olevalla yksityishenkilöllä yksi ääni, varsinaisena jäsenenä olevalla yhdistyksellä tai kannatusjäsenellä ei ole äänioikeutta.

Jotta jäsen voi olla ehdolla puoluekokouksessa pidettävissä henkilövaaleissa, hänen on:

1. ilmoitettava ehdokkuudestaan kyseessä olevassa vaalissa puoluehallituksen ohjeistamalla tavalla vähintään kaksi (2) viikkoa ennen kokousta ja
2. oltava kokouksessa äänioikeutettu.

Ellei puolueen säännöissä tai puolueen kokous- ja äänestysjärjestyksessä ole toisin määrätty: 1. kokouksen päätökseksi tulee se mielipide, jota on kannattanut yli puolet annetuista äänistä; 2. äänten mennessä tasan ratkaisee arpa.

Puoluehallituksen on kutsuttava puoluekokoukset koolle vähintään kuusi viikkoa ennen kokousta jäsenille postitetuilla kirjeillä tai sähköpostitse.

13 § Puoluehallitus

Puolueen asioita hoitaa puoluehallitus, johon kuuluvat valitut puheenjohtaja, 1–3 varapuheenjohtajaa ja 2–20 muuta varsinaista jäsentä sekä 0–10 varajäsentä.

Puoluehallituksen puheenjohtajana, varapuheenjohtajana, puoluehallituksen jäsenenä tai varajäsenenä voi toimia ainoastaan puolueen äänioikeutettu jäsen.

Puoluehallituksen toimikausi on kaksi vuotta. Puoluekokous voi ennen puoluehallituksen vaalia päättää, että valittavan puoluehallituksen toimikausi on lyhyempi. Puoluehallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja tai muu jäsen tai koko puoluehallitus voidaan puoluekokouksessa vaihtaa tai puoluehallitusta täydentää uusilla jäsenillä myös kesken toimikauden meneillään olevan toimikauden loppuajaksi.

Puoluehallitus ottaa keskuudestaan tai ulkopuoleltaan puoluesihteerin, taloudenhoitajan ja muut tarvittavat toimihenkilöt.

Puoluehallitus kokoontuu, kun se niin päättää, taikka puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta, kun he katsovat siihen olevan aihetta tai kun vähintään puolet puoluehallituksen jäsenistä sitä vaatii.

Puoluehallitus on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä, puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaanluettuna on läsnä. Äänestykset ratkaistaan yksinkertaisella äänen enemmistöllä. Äänen mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa.

14 § Puoluevaltuusto

Puoluevaltuuston valitseminen

Puolueella on puoluevaltuusto, johon kuuluvat puoluekokouksen valitsemat puheenjohtaja, 5–25 varsinaista jäsentä ja 0–50 varajäsentä, sekä piiriyhdistysten valitsemat jäsenet ja varajäsenet. Jokaisella piiriyhdistyksellä on oikeus valita yksi varsinainen puoluevaltuuston jäsen ja enintään 2 henkilökohtaista varajäsentä.

Puoluekokouksen valitsemat puoluevaltuuston varajäsenet kutsutaan puoluekokouksen valitsemien varsinaisten jäsenten tilalle siinä järjestyksessä, jossa heidät on valittu, eniten ääniä saanut ensin.

Piiriyhdistyksen valitsemat puoluevaltuuston varajäsenet kutsutaan piiriyhdistyksen valitseman varsinaisen jäsenen tilalle piiriyhdistyksen määräämässä järjestyksessä.

Piiriyhdistys valitsee tai erottaa sille kuuluvat puoluevaltuuston varsinaisen jäsen ja varajäsenet oman päätöksensä mukaan; niiden toimikauden pituus on kuitenkin enintään kaksi vuotta. Piiriyhdistyksen on ilmoitettava tapahtuneesta puoluevaltuuston jäsenen tai varajäsenten vaalista tai erottamisesta välittömästi puoluehallitukselle ja puoluevaltuuston puheenjohtajalle.

Puoluevaltuusto valitsee keskuudestaan 1-2 varapuheenjohtajaa.

Puoluevaltuuston puheenjohtajana, jäsenenä tai varajäsenenä voi toimia ainoastaan puolueen äänioikeutettu jäsen. Puoluehallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsen tai varajäsen ei voi toimia puoluevaltuuston puheenjohtajana, jäsenenä tai varajäsenenä.

Puoluekokouksen valitsema puoluevaltuuston jäsen tai koko puoluevaltuusto voidaan puoluekokouksessa vaihtaa, erottaa tai puoluevaltuustoa täydentää uusilla jäsenillä myös kesken toimikauden meneillään olevan toimikauden loppuajaksi.

Puolueen kokous- ja äänestysjärjestys voi sallia, että puoluevaltuuston jäsenet voidaan valita, vaihtaa tai erottaa kokouksen sijaan myös sähköisessä jäsenäänestyksessä. Mitä säännöissä puoluekokouksen valitsemista puoluevaltuuston jäsenistä säädetään, soveltuu myös sähköisessä jäsenäänestyksessä valittuihin puoluevaltuuston jäseniin.

Puoluevaltuuston tehtävät

Puoluevaltuuston yleisinä tehtävinä on:

1. seurata puoluehallituksen toimintaa ja 8 §:ssä tarkoitettujen jäsenten osallistumisoikeuksien ja toiminnan avoimuuden toteutumista,
2. hyväksyä merkittäviä poliittisia linjauksia ja puolueen poliittisen toiminnan kannalta olennaisia päätöksiä,
3. päättää yhdistyksen 23 §:ssä tarkoitettua kiinteistön luovuttamisesta tai kiinnittämisestä taikka puolueen toiminnan kannalta huomattavan muun omaisuuden luovuttamisesta,
4. tehdä aloitteita puoluekokoukselle ja puoluehallitukselle,
5. selvittää jäsenistön mielipide esimerkiksi jäsenkyselyn tai neuvoa-antavan jäsenäänestyksen avulla.

Puoluevaltuuston vuosittaisina tehtävinä on:

1. päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä puoluehallitukselle ja muille vastuuvollisille,
2. valita yksi tai kaksi tilintarkastajaa ja heille varatilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisö,
3. vahvistaa toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavalle kalenterivuodelle.

Puoluevaltuuston koolle kutsuminen

Puoluevaltuusto pitää kokouksia tarpeen ja työjärjestyksensä mukaan, vähintään kuitenkin kaksi kertaa vuodessa. Tilintarkastajat valitaan, tilinpäätös vahvistetaan ja vastuuvapaudesta päätetään puoluevaltuuston kokouksessa heinä-elokuussa.

Puoluevaltuuston kokous on kutsuttava koolle vähintään kaksi (2) viikkoa etukäteen sähköpostitse. Kokouksen koollekutsumisesta päättää puoluevaltuusto tai sen puheenjohtaja.

Puoluevaltuuston ylimääräinen kokous pidetään, jos puoluevaltuusto niin päättää, tai puoluehallitus tai yhdistyksen 21 §:ssä tarkoitettu osuus puoluevaltuuston jäsenistä sitä erityisesti ilmoitettua asiaa varten kirjallisesti vaatii.

Jollei puoluevaltuuston työjärjestyksessä muuten määrätä,

1. puoluevaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä, puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaanluettuna on läsnä,
2. äänestykset ratkaistaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä,
3. äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa.

Puoluehallituksen puheenjohtajalla, varapuheenjohtajalla, varsinaisella jäsenellä ja varajäsenellä, puoluesihteerillä, taloudenhoitajalla sekä puolueen kansanedustajilla ja Euroopan parlamentin jäsenillä on puoluevaltuuston kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus.

15 § Sovittelulautakunta

Puolueella on sovittelulautakunta. Sovittelulautakunnalla on 3–7 jäsentä, jotka valitaan puoluekokouksessa tai sähköisessä jäsenäänestyksessä. Sovittelulautakunnan jäsenet eivät saa toimia samaan aikaan puoluehallituksen tai puoluevaltuuston jäseninä.

Sovittelulautakunnan toimikausi on kaksi vuotta.

Sovittelulautakunnan jäsen tai koko sovittelulautakunta voidaan puoluekokouksessa tai sähköisessä jäsenäänestyksessä vaihtaa, erottaa, tai sovittelulautakuntaa täydentää uusilla jäsenillä kesken toimikauden meneillään olevan toimikauden loppuajaksi.

Sovittelulautakunnan tehtävänä on:

1. ratkaista valitukset puolueen normien rikkomisesta,
2. tulkita puolueen normeja toimivalta- tai muissa riidoissa,
3. päättää jäsenten erottamisesta puolueesta.

Sovittelulautakunnan toimintaa ohjaavat puolueen sovittelumenettelysäännöt ja sovittelulautakunnan työjärjestys.

16 § Piiriyhdistykset

Piiriyhdistyksien toiminta-alueena on eduskuntavaalien vaalipiiri. Piiriyhdistyksen jäseniä ovat henkilöjäsenet. Piiriyhdistys on rekisteröity yhdistys, jonka puoluehallitus hyväksyy jäseneksi. Piiriyhdistykset ovat puolueen varsinaisia jäseniä. Puolueeseen liittynyt jäsen voi liittyä piiriyhdistykseen asuinpaikkansa mukaan.

Piiriyhdistyksen tehtävät ja toiminta

Piiriyhdistyksen tehtävänä on:

1. edustaa puoluetta piiri- ja kunnallistasolla;
2. tehdä esitys puolueen eduskunta- ja maakuntavaaleissa asetettaviksi ehdokkaiksi ja vastata puolueen eduskunta- ja maakuntavaalikampanjasta vaalipiirissä,
3. asettaa toiminta-alueellaan puolueen ehdokkaat kuntavaaleissa ja vastata puolueen kuntavaalikampanjasta,
4. asettaa edustaja puoluevaltuustoon,
5. hoitaa muut puoluehallituksen sille määräämät tehtävät.

17 § Ehdokkaiden asettaminen vaaleihin

Ehdokkaiden asettamista eduskuntavaaleihin, maakuntavaaleihin, kuntavaaleihin, europarlamenttivaaleihin ja presidenttivaaleihin, sekä ehdokkaiden asettamista mahdollisiin muihin julkisiin tehtäviin ohjaa ehdokasasettelujärjestys.

Mahdollisista vaaliliitoista päättää puoluehallitus.

18 § Vaalin toteuttaminen

Jollei puolueen kokous- ja äänestysjärjestys toisin määrää, vaalit toteutetaan seuraavasti.

Silloin kun täytettäviä paikkoja on vain yksi, äänestys toimitetaan kaksivaiheisella enemmistövaalitavalla. Jos ensimmäisellä kierroksella kukaan ehdokkaista ei saa yli puolta annetuista hyväksytyistä äänistä, toimitetaan toinen äänestyskierros kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä. Kun täytettäviä paikkoja on enemmän kuin yksi, käytetään suhteellista vaalitapaa.

Suhteellisten vaalien laskentatapana käytetään yhden äänen siirtoäänivaalitapaa, jossa äänestäjä merkitsee ehdokkaansa äänestyslippuun suosituimmuusjärjestyksessä. Ehdokkaita voi merkitä yhden tai useamman, mutta äänestäjällä on kuitenkin käytössään vain yksi ääni.

Äänät lasketaan seuraavasti:

1. Kussakin äänestyslipussa ensimmäisenä oleva ehdokas saa yhden äänen.
2. Äänikynnyksen ylittäneiltä ehdokkailta siirretään heidän saamansa ylijäämä-äänät äänestyslipussa toisena olleelle ehdokkaalle.
3. Jos paikkoja on vielä täyttämättä, kun kaikki ylijäämä-äänät on jaettu, karsitaan pois vähiten ääniä saanut ehdokas, jonka äänät siirretään äänestyslipussa seuraavana olevalle ehdokkaalle.

Äänikynnyksen laskemisessa käytetään laskutapaa, jonka päättää puoluehallitus, ja jonka se ilmoittaa äänestykseen osallistuville ennen äänestyksen toteuttamista.

19 § Jäsenistön veto-oikeus

Minkä tahansa 4 §:ssä mainitun puolueen toimielimen päätös voidaan perua jäsenäänestyksessä, mikäli 14 päivän sisällä päätöksen julkaisemisesta on esitetty pätevä jäsenaloite, joka päätöksen perumisen vaatii; jäsenäänestys perumisesta on sitten järjestettävä viipymättä. Haastetun päätöksen täytäntöönpano tällöin keskeytetään, kunnes jäsenäänestyksen tulos on julistettu.

Samanaikaisesti uudelleen haastaminen pitää viedä sovittelulautakunnan käsiteltäväksi, ja tarvittaessa on kutsuttava koolle ylimääräinen puoluekokous.

Ellei puolueen kokous- ja äänestysjärjestys toisin määrää, haastettu päätös on saatettava käsittelyyn seitsemän vuorokauden kuluessa haastamisesta.

20 § Jäsenen eroaminen ja erottaminen

Jäsenellä on oikeus erota puolueesta ilmoittamalla siitä kirjallisesti puoluehallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka ilmoittamalla erosta puoluekokouksessa merkittäväksi pöytäkirjaan.

Puoluehallitus voi erottaa jäsenen, jos hän on jättänyt eräänntyneen jäsenmaksunsa maksamatta tai muuten ilmiselvästi jättänyt täyttämättä ne velvoitteet, joihin hän on puolueeseen liittymällä sitoutunut. Puoluehallituksen erottamalla jäsenellä on oikeus saattaa erottaminen sovittelulautakunnan ratkaistavaksi; valitus erottamispäätöksestä tulee tällöin tehdä sovittelulautakunnalle kuukauden kuluessa siitä, kun puoluehallitus on jäsenelle erottamispäätöksestä ilmoittanut.

Mikäli jäsen on menettelyllään puolueessa tai sen ulkopuolella huomattavasti vahingoittanut puoluetta tai ei enää täytä laissa taikka puolueen säännöissä mainittuja jäsenyyden ehtoja, erottamisesta päättää sovittelulautakunta puoluehallituksen tai puoluevaltuuston esityksestä tai pätevän jäsenaloitteen johdosta.

Jos jäsen on tyytymätön erottamisratkaisuun, hän voi vaatia päätöksen puoluekokoukselta.

Samat erottamista koskevat säännöt pätevät kannatusjäseneneen.

21 § Liittymis- ja jäsenmaksu

Varsinaisilta jäseniltä ja kannatusjäseniltä perittävän liittymismaksun ja vuotuisen jäsenmaksun suuruudesta päättää kummankin jäsenryhmän osalta erikseen puoluevaltuusto.

Varsinaisena jäsenenä oleville paikallisyhdistyksille voidaan määrätä korkeampi jäsenmaksu kuin varsinaisina jäseninä oleville yksityishenkilöille.

22 § Sääntöjen muuttaminen ja puolueen purkaminen

Päätös sääntöjen tai puolueen kokous- ja äänestysjärjestyksen muuttamisesta ja puolueen purkamisesta on tehtävä puoluekokouksessa vähintään kolmen neljäosan (3/4) enemmistöllä annetuista äänistä. Kokouskutsussa on mainittava sääntöjen muuttamisesta tai puolueen purkamisesta.

Puolueen purkautuessa käytetään puolueen varat puolueen tarkoituksen edistämiseen purkamisesta päättävän kokouksen määräämällä tavalla. Puolueen tullessa lakkautetuksi käytetään sen varat samaan tarkoitukseen.

23 § Siirtymäsäännökset

Mikäli nämä säännöt edellyttävät johtosäännön ohjaavan jotain menettelyä, mutta kyseinen johtosääntö ei vielä ole tullut voimaan, menetellään 17.11.2018 syyskokouksen hyväksymän sääntöjen version mukaan.